

**Warunki, jakim powinna odpowiadać praca magisterska oraz zakres i forma egzaminu dyplomowego dla kierunku studiów ekonomia (studia II stopnia)
(obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021)**

(uchwalone przez Radę Programową Kierunku Studiów Ekonomia w dniu 31.08.2020 r., uwzględniające Zarządzenie nr 188/2019 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 23 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia procedury dyplomowania na studiach wyższych oraz zaleceń dotyczących pracy dyplomowej)

Praca dyplomowa

1. Przygotowanie i złożenie pracy magisterskiej jest warunkiem koniecznym przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego. Praca magisterska jest pracą dyplomową studentów studiów magisterskich II stopnia, korespondującą z sylwetką absolwenta określoną w planie i programie studiów na kierunku ekonomia oraz spełniającą wymagania właściwe dla kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego. Jest realizowana zgodnie z wydziałowym terminarzem dyplomowania (Formularz F1; Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku).
2. Temat i treść pracy magisterskiej muszą być zgodne z zakresem studiów oraz efektami uczenia się dla kierunku studiów ekonomia. Uwzględnia się również kierunek badawczy jednostki, zainteresowania studenta oraz potrzeby jednostek gospodarczych.
3. Praca dyplomowa magisterska powinna wykazać umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz korzystania z metod badawczych w danej dyscyplinie. Przedmiotem pracy może być m. in.:
  - wykonanie zadania badawczego,
  - opracowanie lub udoskonalenie metody badawczej lub pomiarowej.Powinna mieć charakter koncepcyjny, naukowo-badawczy oraz dowodzić pogłębionej wiedzy dyplomanta w zakresie kierunku kształcenia.

Standardy pracy magisterskiej

1. Temat, struktura i zakres pracy magisterskiej są ustalane z promotorem pracy i podawane w karcie pracy dyplomowej (Formularz F2, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku). Prodziekan ds. studiów, po akceptacji przez przewodniczącego Rady Programowej Kierunku Studiów ekonomia, zatwierdza temat pracy dyplomowej oraz powołuje recenzenta. Kopia karty jest przekazywana do jednostki, w której praca jest realizowana. Zmiana tematu lub promotora pracy dyplomowej wymaga formy pisemnej z uzasadnieniem. W tym celu student składa wniosek do prodziekana ds. studiów (Formularz F3, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku).
2. Struktura pracy magisterskiej powinna obejmować następujące elementy:
  - **stronę tytułową** (Aneks 1);
  - **spis treści**;

- **streszczenie** (w języku polskim i angielskim) powinno być ustrukturyzowane i musi zawierać: krótkie nawiązanie do problematyki pracy, cel i zakres pracy, metody badawcze i najważniejsze wyniki (wnioski) z pracy (max. 1000 znaków);
- **wstęp pracy** powinien obejmować: uzasadnienie wyboru tematu pracy magisterskiej, postawiony problem lub pytanie badawcze, ewentualnie tezy lub hipotezę, krótkie omówienie struktury pracy i treści poszczególnych rozdziałów; ponadto we wstępie należy wydzielić części:
  - **cel i zakres pracy** - gdzie określony powinien być cel główny i cele cząstkowe, a także zakres badań (podmiotowy, przedmiotowy, czasowy i terytorialny);
  - **materiały źródłowe i metodyka badań** – gdzie powinno być wskazanie na wykorzystane materiały pierwotne i wtórne oraz zastosowaną metodę lub metody; opcjonalnie dopuszcza się wydzielenie, odrębnego rozdziału metodycznego (pierwszy rozdział pracy);
- **treść pracy** powinna być ustrukturyzowana w rozdziałach i podrozdziałach, wzbogacona materiałem ilustracyjnym w postaci tabel i rysunków, opatrzona odpowiednimi odniesieniami do literatury (Aneks 2) i przypisami dygresyjnymi, pierwsza część pracy magisterskiej powinna zawierać nawiązanie do teorii ekonomii, nawiązanie do dotychczasowych badań i przegląd literatury związany z tematem pracy; kolejne części pracy powinny zawierać rozwiązanie tematu wraz z wynikami badań empirycznych i ich interpretacją;
- **podsumowanie**, które powinno zawierać: odniesienie do celu głównego pracy oraz do ewentualnych tez lub hipotez, a także najważniejsze wnioski i ustalenia wynikające z przeprowadzonych badań empirycznych i analiz;
- **spis bibliografii** (Aneks 3);
- **spis tabel i spis rysunków.**

Praca magisterska może też zawierać aneks (zbiór załączników uzupełniających tekst pracy dyplomowej).

1. Wymagania techniczne pracy magisterskiej:

- tekst pracy czcionka 12 pkt Times New Roman, całość powinna być wyjustowana;
- odstępy między wierszami 1,5;
- marginesy: dolny i górny wielkość 2,5 cm, zewnętrzny 2,0 cm i wewnętrzny 3,0 cm;
- każda część pracy powinna mieć wyróżniony tytuł i być ujęta w spisie treści; tytuły rozdziałów i podrozdziałów należy pisać czcionką pogrubioną; rozdziały rozpoczynają się od nowej strony;
- tabele i rysunki (jako rysunek oznacza się wszystkie schematy, wykresy, mapy, fotografie itp.) muszą być numerowane, opatrzone tytułem wraz z podaniem źródła danych w nich zawartych; tytuły tabel umieszcza się nad nimi a źródło pod tabelami; tytuły rysunków i źródło umieszcza się pod rysunkami;
- przypisy dygresyjne wykonuje się czcionką 10 pkt z odstępem pojedynczym między wierszami i wyjustowane; przypisy umieszcza się poza tekstem głównym pracy u dołu strony z numeracją ciągłą w obrębie całej pracy.

2. Standardowo praca magisterska jest przygotowana w języku polskim, zawiera tłumaczenie tytułu w języku angielskim (na stronie tytułowej pod polskim tytułem) oraz streszczenie w języku polskim i angielskim (po spisie treści, przed zasadniczym tekstem pracy).

Realizacja i przyjęcie pracy magisterskiej

1. Seminaria magisterskie prowadzą profesorowie i doktorzy habilitowani, którzy posiadają udokumentowany dorobek publikacyjny lub dydaktyczny związany z kierunkiem i profilem studiów.
  - 1.1. Seminaria magisterskie mają na celu umożliwienie studentowi publicznego zaprezentowania i przedyskutowania tezy pracy.
  - 1.2. Prowadzący seminarium magisterskie spełnia rolę doradcą lub konsultacyjną.
  - 1.3. Treści programowe, zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla seminarium magisterskiego, określone zostały w programie studiów i sylabusie przedmiotu dla seminarium magisterskiego na kierunku studiów ekonomia.
2. Bezpośrednią opiekę nad wykonaniem pracy magisterskiej sprawuje promotor.
3. Promotorstwo prac magisterskich sprawują profesorowie, doktorzy habilitowani i doktorzy, którzy posiadają udokumentowany dorobek publikacyjny lub dydaktyczny związany z kierunkiem i profilem studiów.
4. Promotor pracy magisterskiej, w ramach opieki nad pracą, pomaga magistrantowi w ustaleniu tematu pracy, jej planu i struktury, wyboru metod pozyskiwania i przetwarzania danych, udziela wskazówek merytorycznych dotyczących interpretacji wyników badań oraz zaleceń dotyczących redakcji pracy.
5. Pracę magisterską student przesyła promotorowi, który dokonuje jej sprawdzenia w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).
6. Na końcu pracy magisterskiej dyplomant zamieszcza:
  - *Oświadczenie autora pracy dyplomowej o jej oryginalności, samodzielności jej przygotowania i o nienaruszeniu praw autorskich* (Formularz F4, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku),
  - *Oświadczenie autora o zgodności elektronicznej wersji pracy z jej formą wydrukowaną* (Formularz F5, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku).
7. Student przygotowuje trzy egzemplarze pracy magisterskiej i własnoręcznie je podpisuje. Pracę magisterską przyjmuje promotor, który przyjęcie pracy poświadcza podpisem na stronie tytułowej.
8. Dyplomant wykonuje dla siebie dowolną liczbę kopii pracy magisterskiej i na egzaminie dyplomowym powinien posiadać własną kopię pracy dyplomowej.
9. Student, po zaakceptowaniu pracy przez promotora, składa jeden egzemplarz pracy dyplomowej (druk dwustronny w miękkiej okładce) wraz z podpisanym przez promotora Raportem z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) w dziekanacie a następnie umieszcza jej wersję elektroniczną w Wirtualnym Dziekanacie na swoim koncie. Student przekazuje po jednym egzemplarzu dla recenzenta i promotora wraz z formularzami

oceny pracy dyplomowej (Formularz F6, Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku), które otrzymuje w dziekanacie. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również przekazanie przez dziekanat egzemplarza pracy i formularza oceny w formie elektronicznej.

10. Złożenia pracy dyplomowej należy dokonać co najmniej na tydzień przed planowanym egzaminem magisterskim. Wraz z pracą należy przekazać na nośniku elektronicznym prezentację multimedialną, która będzie prezentowana na egzaminie magisterskim.
11. Prace magisterskie recenzują profesorowie i doktorzy habilitowani, którzy posiadają udokumentowany dorobek publikacyjny lub dydaktyczny związany z kierunkiem i profilem studiów.
12. Student ma prawo do zapoznania się z recenzjami, które zostają przekazane przez promotora i recenzenta do dziekanatu, nie później niż 3 dni przed terminem egzaminu dyplomowego.
13. Prodziekan ds. studiów zatwierdza plik z pracą dyplomową dyplomanta w Wirtualnym Dziekanacie. Praca jest przekazywana do Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD).

Warunki przystąpienia do egzaminu dyplomowego

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

1. Uzyskanie określonej w programie studiów wymaganej liczby punktów ECTS (zaliczenia z wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów).
2. Przyjęcie pracy magisterskiej przez promotora i złożenie jej przez studenta w dziekanacie.
3. Pozytywna weryfikacja pracy dyplomowej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.
4. Uzyskanie pozytywnych ocen z recenzji pracy dyplomowej od recenzenta i promotora.

Egzamin dyplomowy

1. Po złożeniu pracy dyplomowej w dziekanacie, prodziekan ds. studiów wyznacza termin egzaminu dyplomowego, z wynikającymi z tego konsekwencjami określonymi w Regulaminie Studiów UPP. Terminy egzaminów dyplomowych są zgodne z wydziałowym ramowym terminarzem dyplomowania na dany rok akademicki.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez prodziekana trzyosobową komisją, w składzie: przewodniczący i co najmniej dwóch egzaminatorów. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą prodziekana, egzamin dyplomowy może odbywać się w ramach synchronicznego kontaktu online, w którym komisja egzaminacyjna i dyplomant, uczestniczą w egzaminie w tym samym czasie, ale w różnych miejscach. Egzamin dyplomowy może zostać przeprowadzony poprzez wideokonferencję, platformę zdalnego nauczania oraz inne narzędzia do synchronicznej pracy grupowej.
3. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, weryfikującym osiągnięte przez studenta efekty uczenia się. Egzamin jest prowadzony według następującego porządku:
  - Przewodniczący komisji dopuszcza do egzaminu magistranta poprzez stwierdzenie, że wszystkie wymogi formalne zostały spełnione, a praca magisterska została oceniona pozytywnie.

- Magistrant losuje z listy pytań na egzamin magisterski dla kierunku ekonomia, dwa pytania na które udziela odpowiedzi. W przypadku braku możliwości wylosowania pytań przez dyplomanta, losowania dokonuje inna osoba lub dopuszcza się wykorzystanie w tym celu generatora liczb losowych. Uzyskanie oceny niedostatecznej z odpowiedzi na wylosowane pytania oznacza negatywny wynik całego egzaminu.
  - Po udzieleniu pozytywnych odpowiedzi na wylosowane pytania, dyplomant omawia główne tezy swojej pracy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, po czym odbywa się dyskusja nad pracą. Uzyskanie oceny niedostatecznej z odpowiedzi na pytanie/a recenzenta podczas dyskusji nad pracą oznacza negatywny wynik całego egzaminu.
  - Komisja dokonuje oceny przebiegu egzaminu i wystawia ocenę, zgodnie z Regulaminem Studiów UPP.
4. Przy ocenie egzaminu dyplomowego stosuje się skalę ocen określoną w § 41 Regulaminu Studiów UPP.
  5. Ostateczny wynik studiów określa się na podstawie średniej z ocen kończących przedmioty obowiązujące w programie studiów (średnia ze studiów) i oceny egzaminu dyplomowego, a także średniej z ocen pracy dyplomowej.
  6. Ostateczny wynik studiów określa się jako sumę (Regulamin Studiów UPP § 52):
    - a. $3/5$ * średnia ze studiów,
    - b. $1/5$ * ocena z egzaminu dyplomowego,
    - c. $1/5$ * średnia z ocen pracy dyplomowej.

Egzamin poprawkowy

1. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z odpowiedzi na wylosowane pytania egzaminacyjne lub z dyskusji nad pracą, prodekan wyznacza drugi termin egzaminu dyplomowego jako ostateczny (Regulamin Studiów UPP § 51).
2. Powtórny egzamin dyplomowy może się odbyć nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później, niż po upływie 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu (Regulamin Studiów UPP § 51).
3. W sprawach nieunormowanych niniejszym dokumentem mają zastosowanie zapisy Regulaminu studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.